

درسنامه‌ی قواعد و دستور زبان

هدف: یادگیری تشخیص «مذکر و مونث»، استفاده از «اسم‌های اشاره دور و نزدیک» و تشخیص جملات تصویری.

۱. مذکر و مونث (جنسیت اسم‌ها)

در زبان عربی هر اسمی یا مذکر (مرد) است یا مونث (زن).

- **اسم مونث:** علامت اصلی آن «ة» (تای گرد) در آخر کلمه است. همچنین اسم‌هایی که بر جنس ماده دلالت دارند (مثل: بنت، أم، مریم) مونث هستند.
 - مثال: حَمِيدَة، امْرَأَة (زن)، بِنْتُ (دختر)، صَخْرَة (تخته سنگ)، شَجَرَة (درخت)، نَافِذَة (پنجره).
- **اسم مذکر:** نشانه خاصی ندارد.
 - مثال: حَمِيد، رَجُل (مرد)، وَلَد (پسر)، جَبَل (کوه)، طَالِب (دانش‌آموز).

۲. اسم‌های اشاره (دور و نزدیک)

برای اشاره کردن به افراد یا اشیاء، باید به **جنسیت** (مذکر/مونث) و **فاصله** (نزدیک/دور) دقت کنیم.

کاربرد	مذکر (برای آقایان یا کلمات بدون ة)	مونث (برای خانم‌ها یا کلمات دارای ة)
اشاره به نزدیک (این)	هَذَا (هذا طَالِبٌ)	هَذِهِ (هذه طالِبَةٌ)
اشاره به دور (آن)	ذَلِكَ (ذلك طَالِبٌ)	تِلْكَ (تلك طالِبَةٌ)

مثال‌های مهم درس:

۱. هَذَا الرَّجُلُ، طَبِيبٌ. (این مرد، پزشک است).
۲. هَذِهِ الْمَرْأَةُ، طَبِيبَةٌ. (این زن، پزشک است).
۳. ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ. (آن مرد، شاعر است) : اشاره به سعدی.
۴. تِلْكَ الْمَرْأَةُ، شَاعِرَةٌ. (آن زن، شاعر است) : اشاره به پروین اعتصامی.
۵. ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ. (آن کوه، بلند است) : اشاره به کوه جم.
۶. تِلْكَ اللَّوْحَةُ، جَمِيلَةٌ. (آن تابلو، زیباست).